

KANADA BİLGİ NOTU

EYLÜL
2024

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

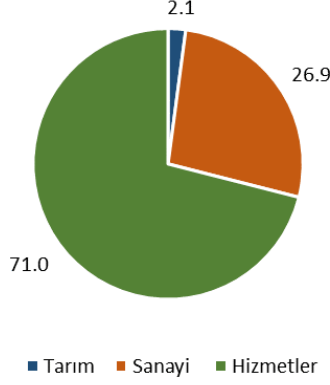
GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	2.161	2.140	2.242
Büyüme	%	3,8	1,1	1,2
Nüfus	Milyon Kişi	38,9	40,0	40,9
Kişi Başı Gelir	USD	55.613	53.548	54.866
Enflasyon	%	6,6	3,2	2,1
İşsizlik Oranı	%	5,3	5,4	6,3
Cari Denge / GSYH	%	-0,4	-0,6	0,3
Bütçe Dengesi / GSYH	%	0,1	-0,6	-1,1
İhracat	Milyar USD	598,6	568,4	-
İthalat	Milyar USD	570,2	559,2	-

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 24, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Kanada İstatistik Ofisi

20. yüzyılın başında doğal kaynaklarına dayalı olan ekonomi yüzyılın sonlarına doğru imalat ve hizmet sektörünün ağırlığı oluşturduğu bir yapıya bürünmüştür. Doğum oranının düşük olduğu Kanada'da işgücünü artırmak için göçmen politikası güdülmektedir. Coğrafi büyüklüğü dolayısıyla nüfusun en sığ olduğu ülkelerdendir. Dünyadaki su kaynaklarının yedide birine sahip olan ülkede tarıma elverişli arazi ülkenin on ikide biridir. Tarımın milli gelirdeki payı %2 seviyesindeyken buğday, yağlı tohum, mısır, soya fasulyesi başlıca tarımsal ürünlerdir.

Doğal kaynak bakımından oldukça zengindir. Kanada Kalkanı olarak bilinen magmatik ve metamorfik kayaç kütlelerinin yoğun olduğu bölgede önemli rezervler bulunmaktadır. Dünya petrol rezervinin onda birine sahip ülkede ayrıca uranyum, demir, nikel, çinko, bakır, asbest, kadmiyum, alüminyum, altın, kurşun, molibden, potas, kobalt, gümüş, kereste, tuz, kömür, doğal gaz başlıca doğal kaynaklardır. Salgın başlangıcında madencilik faaliyetleri yavaşlarken aynı yılın ikinci yarısında doğru toparlanmıştır. 2019 yılında dünyadaki doğal gazın %1'i Kanada'dan çıkarılırken 2020 yılında salgının etkisiyle Kanada'dan çıkarılan doğal gaz azalmasına karşın dünyadaki üretimin %4'ünü gerçekleştirmiştir. Madenciliğin milli gelirdeki payı %7,5 seviyesindedir.

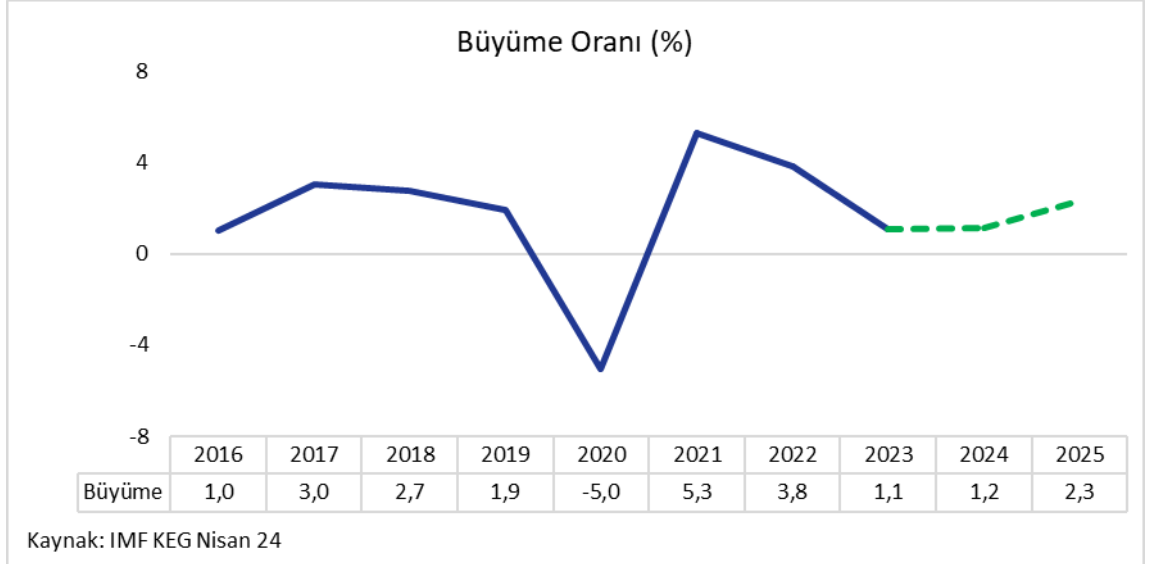
İmalat sanayinde fabrika otomasyon sistemlerini tasarlayan ATS, Ballard Power System gibi firmaların yanında madencilik ürünleri, ev eşyaları dahil pek çok sektör bulunmaktadır. İmalat sanayisinin gelişmiş olması 1960'larda ABD ile otomotiv parçaları üretimi için gerçekleşen müzakereler sonucunda otomotiv sektörü hızlı gelişim göstermiştir. 1989'da başlayan NAFTA anlaşması ülkede imalat sanayinin çeşitlendirilmesinde etkili olurken ABD'li ve Kanadalı şirketlerin iş birliklerinin güçlenmesine neden olmuştur. İmalat sanayinin milli gelir içerisindeki payı ise %9,5 seviyesindedir.

BÜYÜME:

2008 Küresel Finansal Krizi'nden sonra %2,9 daralan ülke salgın senesinde %5,0 küçülmüştür. Ekonomi içerisinde ticaret, konut, madencilik ve imalat sanayi sektörlerinin payının yüksek olması, Kanada'nın salgından oldukça olumsuz etkilenmesinde etkili olmuştur. 2021 yılında ekonomisi baz etkisiyle birlikte %5,3 genişlemiştir.

2022 itibari ile normal seyrine dönen ekonomide enflasyon yükseliş göstermiş ancak 2023 itibari ile Enflasyon hedefe neredeyse ulaşmışken, resesyondan kaçınılmış ve kişi başına düşen gelir azalsa da GSYH büyümesi artan göçle desteklenmiştir.

2024 yılında, reel GSYH büyümesinin %1,2'ye yükselmesi bekleniyor. Bu büyümenin, yakın zamanda başlatılan para politikası normalleşmesi, mali politikada bir miktar gevşeme, devam eden (yavaşlasa da) göç ve Trans Mountain boru hattının genişlemesi tarafından destekleneceği öngörülmektedir. Enflasyonun düşmeye devam etmesi ve 2025'in başlarında %2 hedefine ulaşması bekleniyor. Ani bir küresel yavaşlama, hem Kanada büyümesini hem de enflasyonu olumsuz etkileyebilirken, daha sıkı finansal koşullar görünümü olumsuz etkileyebilir. Öte yandan, işgücü piyasasındaki dayanıklılık ve beklenenden daha güçlü ABD talebi, daha olumlu bir büyüme görünümüne yol açabilir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

- Kanada, petrol, doğal gaz, madenler ve kereste gibi zengin doğal kaynaklara sahip bir ülke. Bu, ülkenin enerji ve madencilik sektörlerinde güçlü bir konuma sahip olmasını sağlamaktadır.
- Bankacılık ve finansal sektörü, iyi sermayelendirilmiş ve likit olup küresel ekonomik şoklara karşı dirençlidir.
- Gelişmiş sosyal refah sistemleri, yüksek yaşam kalitesi ve eğitim olanakları sunar.
- Kanada ekonomisi, enerji, madencilik, teknoloji, imalat ve tarım gibi birçok sektörde çeşitlenmiş bir yapıya sahiptir.
- Yüksek göçmen alımı, Kanada'nın iş gücünü ve nüfus büyümesini destekler, ayrıca ekonomik büyümeye katkı sağlar.

Zayıf Yönleri:

- Konut satın alınabilirliği, artan göç ve talep nedeniyle düşmüş, bu da özellikle büyük şehirlerde sosyal ve ekonomik sorunlara yol açmıştır.
- Kanada ekonomisi, özellikle ABD'ye olan ihracata oldukça bağımlıdır. Bu, ekonomik çeşitliliği sınırlayabilir.
- Diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında işgücü verimliliğinde zayıf performans göstermektedir.
- Soğuk iklim, tarımsal üretimi sınırlayabilir ve enerji tüketimini artırabilir.

Fırsatlar:

- Kanada, hidroelektrik, rüzgar ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yaparak sürdürülebilir kalkınmayı destekleyebilir.
- Yapay zeka, biyoteknoloji ve fintech gibi alanlarda güçlü bir inovasyon kapasitesine sahiptir.
- Serbest ticaret anlaşmaları sayesinde Asya ve Avrupa gibi yeni pazarlara açılma fırsatına sahiptir.
- Göçmen alımı, işgücü piyasasında dinamizm sağlayarak yeni iş kollarının gelişmesine olanak tanıyabilir.

Tehditler:

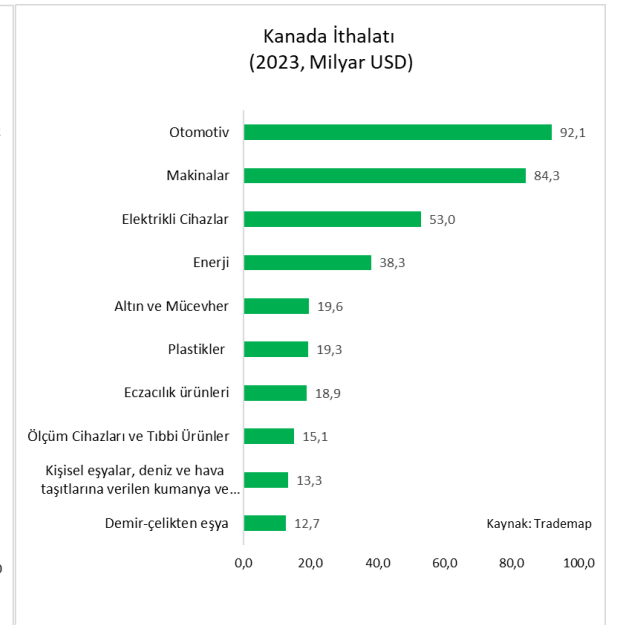
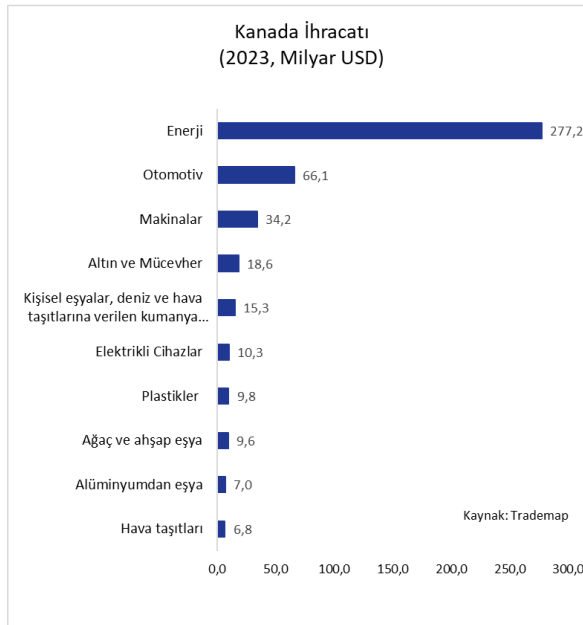
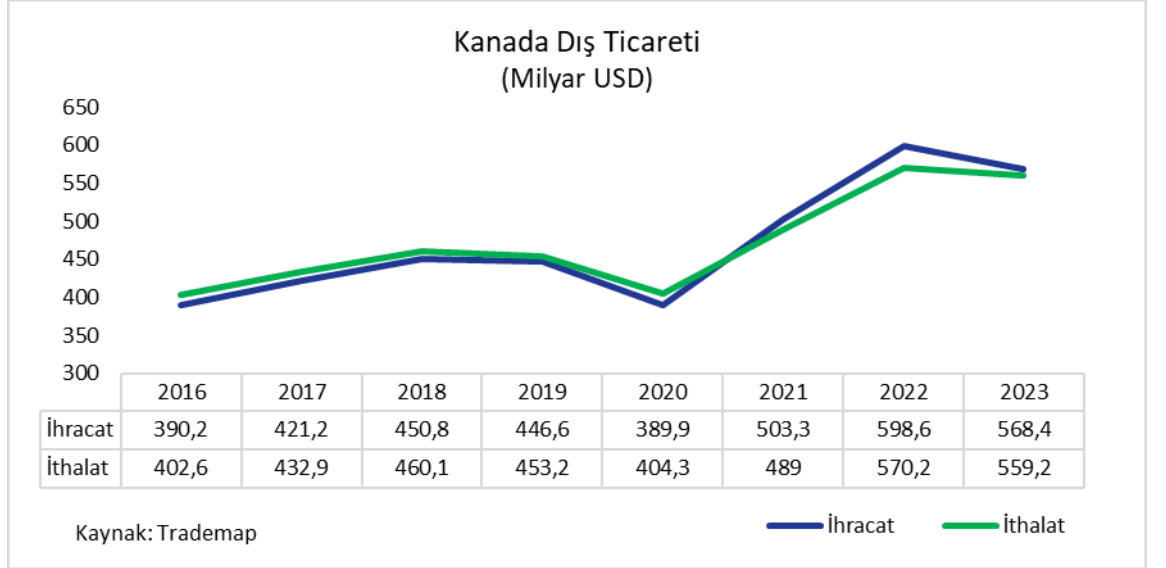
- Küresel ticaret savaşları, ABD ile ticaret anlaşmazlıkları ve ekonomik durgunluk gibi küresel riskler, Kanada'nın dış ticaretini ve büyümesini olumsuz etkileyebilir.
- İklim değişikliği, tarım, enerji ve altyapı üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir.
- Küresel enerji talebindeki değişiklikler ve fosil yakıtlara olan bağımlılığın azalması, Kanada'nın petrol ve doğal gaz sektörünü olumsuz etkileyebilir.
- Konut piyasasındaki kriz ve yüksek hanehalkı borcu, ekonomik şoklara karşı savunmasızlığı artırabilir.

3. DIŞ TİCARET

2020 yılında salgın ile birlikte gerileyen dış ticaret 2021 yılında küresel toparlanma ile birlikte toparlanmaya başlamıştır. 2022 yılında 598,6 milyar USD'ye yükselen ihracat 2023 yılında %5 azalarak 568 milyar USD'ye gerilemiş aynı dönemde ithalat ise %2 azalarak 559 milyar USD'ye düşmüştür. Böylece 2023 yılında dış ticaret fazlası 9,2 milyar USD'ye dış ticaret hacmi ise 1.127 milyar USD'ye gerilemiştir.

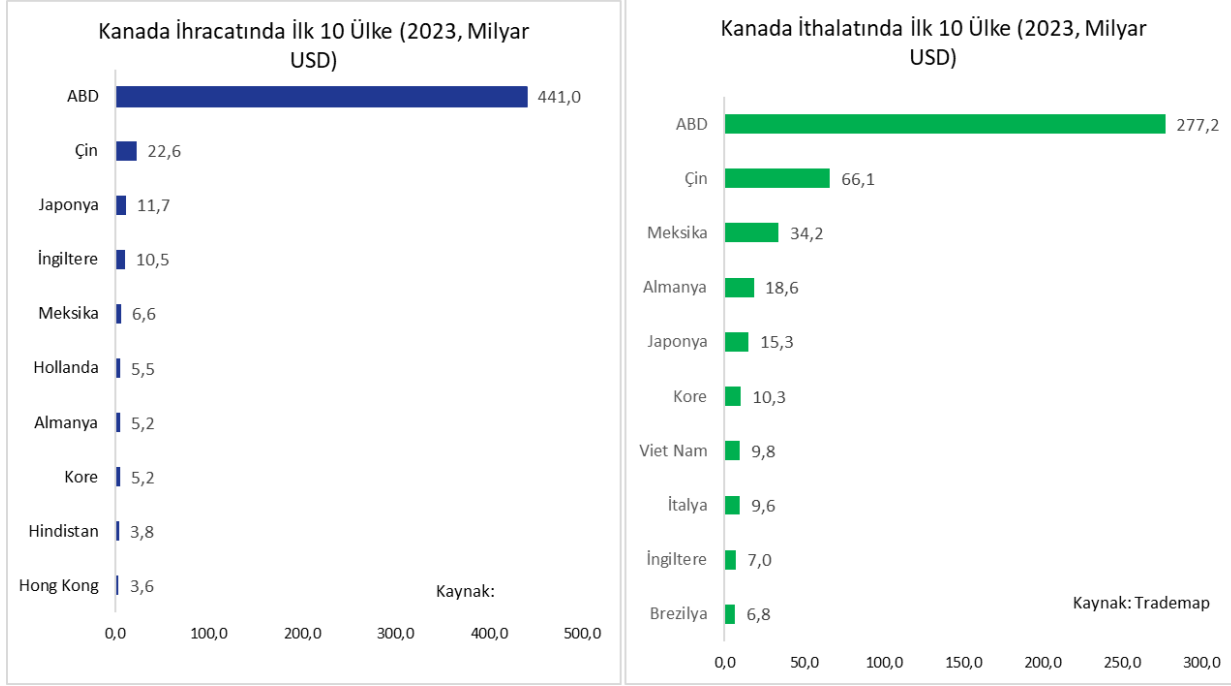
2023 yılı verilerine göre Kanada ihracatının %48'ini enerji sektörü, %12'sini otomotiv sektörü ve %6'sını makinalar sektörü oluşturmaktadır. İthalat tarafından ise, benzer sektörler öne çıkmakta olup otomotiv %17'yi, makinalar %15'i ve elektrikli cihazlar %10'u oluşturmaktadır.

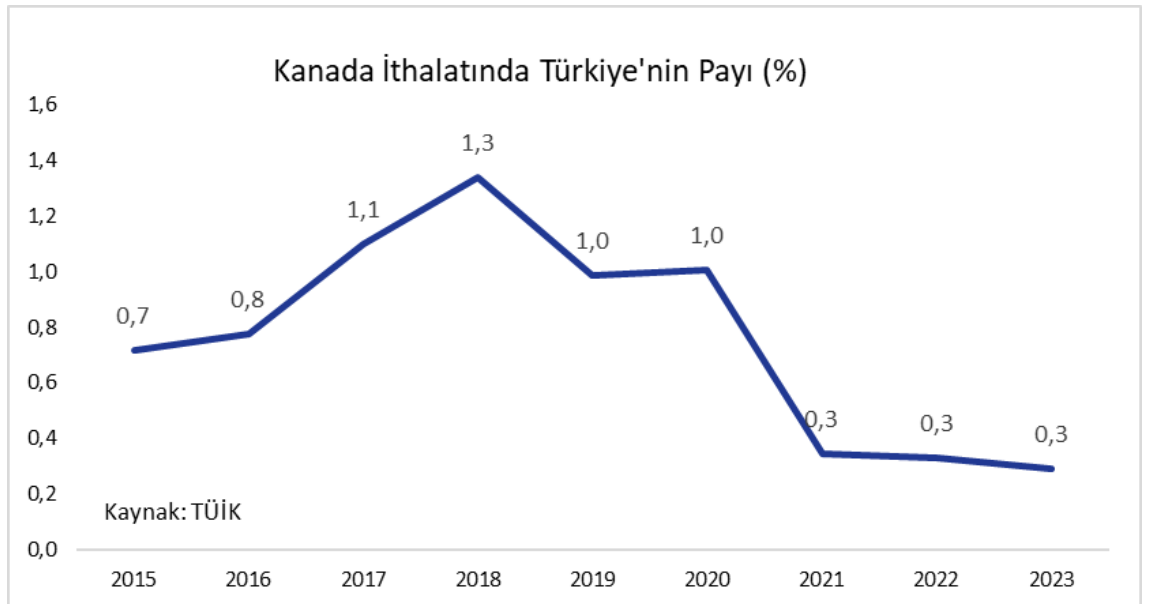
KANADA BİLGİ NOTU

ABD, Kanada'nın en büyük ticaret ortaklarından biridir. 2023 yılı verilerine göre Kanada ihracatının %77'sini ithalatının ise %50'sini ABD ile gerçekleştirmiştir. ABD'den sonra ikinci büyük ticaret ortağı Çin'dir. İhracatın %4'ü Çin'e ithalatın %12'si ise Çin'den gerçekleştirilmiştir.

Türkiye, Kanada ithalatında oldukça kısıtlı bir pay sahibidir. 2018 yılında Kanada ithalatında %1,3 pay sahibi olan Türkiye'nin payı takip eden yıllar içerisinde gerilemiştir. Türkiye'nin Kanada'ya olan ihracatı her ne kadar artsa da Kanada'nın ithalatından aldığı pay %0,3'e kadar gerilemiştir.

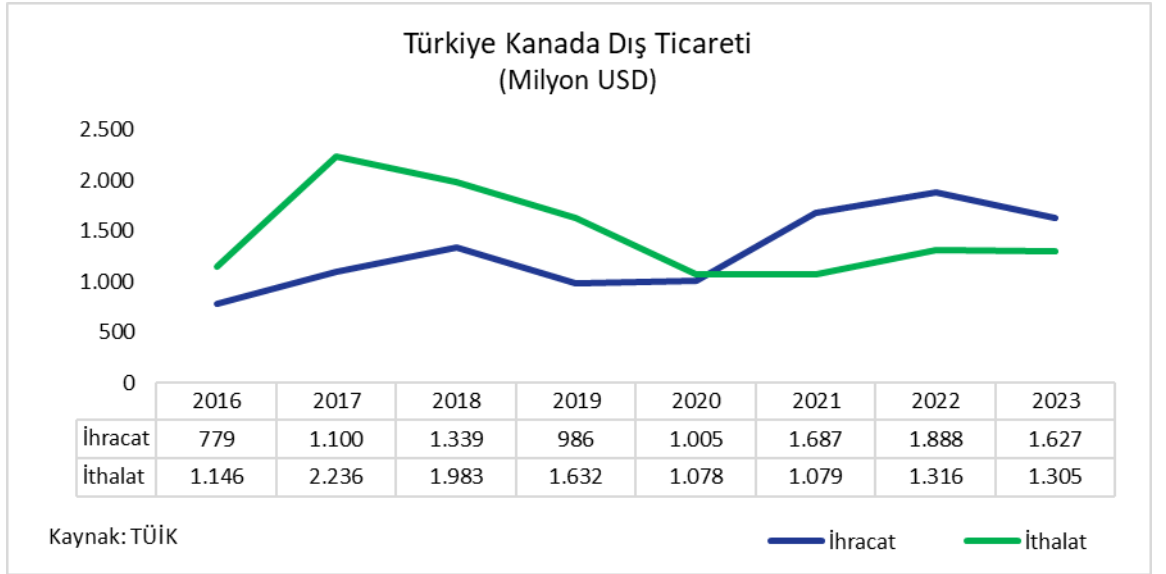

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARETİ

Türkiye Kanada ile ticaretinde net ithalatçıdır. Ancak 2021 yılı itibari ile net ihracatçı olmuştur. 2014 yılında 221 milyon USD olan dış ticaret açığı 2017 yılında 1,1 milyar USD'ye kadar yükselmiştir. 2018 ve 2019 yıllarında dış ticaret açığı 600 milyon USD seviyesine düşerken 2020 yılında 73 milyon USD olmuştur. 2021 yılında ihracatın %68 artarak 1,6 milyar USD'ye yükselmesi ithalatın ise sabit kalarak 1 milyar USD civarında gerçekleşmesiyle, Türkiye Kanada'ya karşı 608 milyon USD dış ticaret fazlası vermiştir.

Takip eden dönemde Kanada'ya karşı dış ticaret fazlası vermeye devam eden ülke 2023 yılında Kanada'ya 1,6 milyar USD ihracat, 1,3 milyar USD ithalat gerçekleştirmiştir. Dış ticaret hacmi ihracatın azalmasının etkisiyle 2,9 milyar USD'ye gerilerken dış ticaret fazlası da 322 milyon USD'ye gerilemiştir.

Türkiye'nin ülkeye ihracatında demir-çelik, gemiler ve makineler sektörleri öne çıkmakta olup ülkeye olan ihracatın %32'sini oluşturmaktadır. İthalatta ise, yaş sebze %26'yı, altın ve mücevher %13'ü ve demir-çelik %9'u oluşturmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     /deikiletisim | www.deik.org.tr